

Utanför El Aaiúns hamn går transportbanden för fosfaten ut i havet, där det är tillräckligt djupt för fartygen, som lastar ombord stöldgodset för vidare transport. Bild: Lena Thunberg

Nordea finansierar fosfatstöld

Nordea erkänner att de finansierar det företag, som anklagas för att frakta stulen fosfat. Det bekräftar Nordeas presschef Helena Östman.

– Nordea har riktlinjer för ansvarsfulla investeringar och har också skrivit under FN:s principer gällande investeringar. Detta står knappast i samklang med att medverka till att det ockuperade Västsahara töms på fosfat, säger Jan Strömdahl, ordförande i Föreningen Västsahara.

I ett kort uttalande bekräftar Nordeas presschef Helena Östman att banken lånar ut pengar till företaget Investeringsgruppen Danmark, som hyrt ut fartyget Ocean ID till rederiet Pacific Basin. Enligt Western Sahara Resource Watch genomförde Pacific Basin minst tio utskeppningar av fosfat från det ockuperade Västsaha-

ra under 2007. Eftersom priset på fosfat har stigit kraftigt och då varje fartyg kan lasta rejält med fosfat, är det enorma belopp som omsätts. Av det skälet är det intressant för Nordea att låna ut pengar. Företagen som deltar i trafiken är självfallet medvetna om att det bedrivs ett intensivt arbete för att skydda Västsaharas resurser. Många företag som varit involverade i Västsahara, har dragit sig ur, vilket rederierna vet. De kan därför kräva en väl tilltagen avgift för skeppsfrakten av det statligt ägda marockanska företaget, som säljer fosfaten.

Nordeas presschef menar att Pacific Basin är ett välrenommerat rederi och det inte är olagligt för fartyg att trafikera vattenet runt Västsahara. Helena Östman påpekar att Nordea självklart inte ska finansiera illegala aktiviteter vilket också framgår av låneavtalen.

Men Nordea får mothugg av Jan Strömdahl och Ronny Hansen, ordföranden i de svenska och norska solidaritetsorganisationerna för Västsahara. De har skickat ett öppet brev till regeringarna i

Sverige och Danmark, Investeringsgruppen Danmark, rederiet Pacific Basin, Nordea och till den danska skeppsredareföreningen.

– Flera andra rederier har dragit sig ur, när de insett vad det handlat om. Västsaharas resurser är skyddade enligt internationell lag, vilket utrikesminister Carl Bildt påpekade i riksdagen förra året, säger Jan Strömdahl. Han hoppas att Nordeas koncernledning tar till sig informationen som de lämnat i sitt brev.

Jan Strömdahl och Ronny Hansen pekar på att exempelvis Öhman fonder sålde sitt innehav i den australiska fosfatimportören Wesfarmers, som handlat med fosfat från Västsahara.

– Flera stora oljebolag har lämnat Västsahara. Att utvinna naturresurser från ett ockuperat land är stöld, säger Jan Strömdahl.

De båda norska rederierna Arnesen Shipbrokers och R-Bulk drogs sig ur fosfatutskeppningarna från Västsahara i november 2007, respektive maj 2008. Rederierna bad via norska medier om ursäkt och lovade att det aldrig skulle ske igen.

Tidskriften Västsahara har ställt frågan till statsminister Fredrik Reinfeldts presssekreterare Edvard Unsgaard, om regeringen tycker det är acceptabelt att statligt delägda Nordea finansierar företag, som anklagas för delaktighet i plundring av Västsaharas resurser.

I skrivande stund har regeringen inte besvarat tidskriften Västsaharas frågor.

Nordea Danmarks presschef Claus Christensen ger exakt samma svar som Helene Östmann, att det inte är olagligt att segla i Västsaharas vatten. Nordea vill inte besvara hur de ser på frågan att frakta stulen fosfat från det ockuperade Västsahara.

Simge Aksoy är chartrat av det norska rederiet Gearbulk och lossar här fosfat från Västsahara på Nya Zeeland den 23 juni. Bild: Noel Peterson/www.wsrw.org.

Arto Valtonen